

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΩΡΙΑΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Πρώτη Φάση

Ο. Παπαϊωάννου
ipapaio@eds.uoa.gr

ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ: ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ

1. Εξέταση προηγούμενου μαθήματος

- ◆ Σύνδεση προηγούμενου μαθήματος με το νέο μάθημα. Ο εκπαιδευτικός συνδέει και ενεργοποιεί τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών σε σχέση με το διδακτικό αντικείμενο.

2. Ψυχολογική προετοιμασία

- ◆ Θετικές στάσεις των μαθητών έναντι του σχολικού πλαισίου, του διδακτικού αντικειμένου, του εαυτού τους και του εκπαιδευτικού.

Προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο εκπαιδευτικός για να αποκτήσουν θετικές στάσεις οι μαθητές:

- ◆ Κατανόηση των αναγκών και προσδοκιών των εκπαιδευόμενων- σεβασμός των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους
  - ◆ Ουσιαστική επικοινωνία: Διαμόρφωση θετικού και συνεργατικού κλίματος στην τάξη
  - ◆ Συντονισμός και οργάνωση της εκπαιδευόμενης ομάδας
-

- ◆ Προσδιορισμός κατάλληλου περιεχομένου των διδακτικών ενοτήτων και του εκπαιδευτικού υλικού
- ◆ Εφαρμογή με ευελιξία εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών
- ◆ Αυτογνωσία: Να γνωρίζει τις δυνατότητές του, τα δυνατά και αδύνατα σημεία του
- ◆ Αξιολόγηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του έργου του και συνεχής επιμόρφωση

3. Προβληματοποίηση διδακτικού αντικειμένου

- ◆ **Αντιπαράθεση απόψεων:** Έρχονται στην επιφάνεια αντίθετες απόψεις των μαθητών σε σχέση με ένα ζήτημα που θέτει υπό εξέταση ο εκπαιδευτικός. Τα κοινωνικά προβλήματα μετατρέπονται σε προσωπικά.
- ◆ **Σύγκριση δύο εναλλακτικών λύσεων:** Οι μαθητές έρχονται αντιμέτωποι με δύο ή περισσότερες εναλλακτικές λύσεις και ο εκπαιδευτικός ζητάει να επιλέξουν αυτή που θεωρούν καταλληλότερη σε σχέση με το εξεταζόμενο θέμα.

- ◆ **Ανάδειξη αδιεξόδων με επιτρεπόμενα λάθη:** Οι μαθητές μέσα από τα λάθη τους διαπιστώνουν τις ατέλειες και τα κενά των γνώσεών τους.
- ◆ **Φαινομενικές αντιφάσεις:** Αξιοποιείται διδακτικά η αντίφαση που δημιουργείται μεταξύ κοινής λογικής και πραγματικότητας. Π.χ. Ο κοινός νους λέει ότι το νερό βρύσης θα παγώσει γρηγορότερα από το βραστό νερό, ενώ στην πραγματικότητα συμβαίνει το αντίθετο.
- ◆ **Παράξενα προβλήματα:** Με τον ίδιο τρόπο λειτουργούν τα φυσικά ή κοινωνικά φαινόμενα που φαντάζουν στους μαθητές ως παράξενα φαινόμενα.

- ◆ **Πρόβλεψη:** Οι μαθητές προβλέπουν μια υπόθεση και κινητοποιείται το ενδιαφέρον τους μέχρι την διαδικασία της επαλήθευσης αλλά και μετά. Π.χ. Μετά την πρόβλεψη στο μάθημα της Γλώσσας, κατά την ανάγνωση, ενεργοποιείται η προσοχή των μαθητών, γιατί θέλουν να δουν εάν η πρόβλεψή τους επαληθεύεται και έτσι μεγιστοποιείται η κατανόηση.
- ◆ **Σύντομη ανασκόπηση** από τον εκπαιδευτικό **της υπάρχουσας γνώσης** των μαθητών από άλλες πηγές σε σχέση με κάποιο αντικείμενο (τι γνωρίζουν οι μαθητές, τι δεν γνωρίζουν και τι θέλουν να μάθουν).
- ◆ **Ενεργοποίηση προσωπικών αποριών των μαθητών** σε σχέση με το διδακτικό αντικείμενο. Γίνεται συνδυασμός με την προηγούμενη τεχνική.

- ◆ **Εποπτικοποίηση αντικειμένου:** Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει εικόνες ή άλλο οπτικοακουστικό υλικό και υποβάλει σχετικές ερωτήσεις.
- ◆ **Γνωστοποίηση των διδακτικών στόχων της ενότητας** από τον εκπαιδευτικό στους μαθητές, **επισημαίνοντας τη σημασία της** για την περαιτέρω μάθησή τους, τη χρησιμότητα της νέας γνώσης και εκφράζοντας την πεποίθησή του ότι οι μαθητές θα βρουν ενδιαφέρον το μάθημα.

4. Γνωσιολογική προετοιμασία

- ◆ Ανάκληση στη μνήμη των μαθητών της παλιάς γνώσης, η οποία είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση της νέας μάθησης, τη συμπλήρωση των κενών και την ενεργοποίηση των αναγκαίων γνωστικών σχημάτων. Εδώ συμπεριλαμβάνεται και η γνωστοποίηση και αιτιολόγηση των διδακτικών στόχων της ενότητας.

5. Μεθοδολογική προετοιμασία

- ◆ Ανακοίνωση του τρόπου εργασίας.

Βιβλιογραφία

Ματσαγγούρας, Η. (2011). *Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας* (ενιαίο). Αθήνα: Gutenberg.